

Jaarverslag

Democratische school De Ruimte
Hoe leren in vrijheid eruit zag
in het schooljaar 2024-2025

INHOUD

Inleiding	3
Doelen van Stichting De Ruimte	4
Doel 1: democratisch onderwijs faciliteren	5
Vormgeving en visie	5
Zo zag leren in vrijheid er dit jaar uit	6
Stafleden, (gast)docenten en stagiaires	9
Schoolgebouw en buitenterrein	9
Ouders/verzorgers	11
Doel 2: kennis delen en samenwerken	12
Organisatie	15
Bestuur	15
Kinderopvang	15
Buitenschoolse opvang	16
Onderwijsinspectie	16
Balans 2024-2025	18
Toelichting op de balans	19
Toelichting op resultaat	20
Staat van Baten en Lasten en Prognose	22
Toelichting op Baten en Lasten en Prognose	23

INLEIDING

De meeste kinderen gaan naar een school om een diploma te halen. Om zo na een aantal jaar een bewijs te krijgen van wat ze weten en kunnen.

Bij de Ruimte draaien we het graag om. Zodra iemand binnenkomt zeggen we: je bent al geslaagd. Met alles wat je bent, kunt en in je hebt, ben je geslaagd. Dat is ons vertrekpunt. En de uitnodiging voor studenten; om vanuit dat vertrouwen zelf hun leerproces vorm te geven. Wat er dan zoal in een schooljaar gebeurt, kun je in dit jaarverslag lezen. Ook is te zien hoe de stichting er financieel voor staat.

Tsion, Leon, Olivia en Stephan Okhuijsen
Voorzitters van de schoolkring en bestuur

DOELEN

Doelen van Stichting De Ruimte

1

Doel 1: Het samen met de studenten vormgeven van primair en voortgezet onderwijs, buitenschoolse opvang en kinderdagverblijf. Het hogere gemeenschappelijke doel van de stichting is het uitnodigen van studenten, vanuit een gelijkwaardige relatie met de stafleden, om hun lerend leven in vrijheid vorm te geven en verantwoordelijkheid te leren nemen voor de school als organisatie, zodat ze in vrijheid op kunnen groeien tot verantwoordelijke, liefdevolle jonge mensen.

2

Doel 2: Kennis delen & samenwerken

Het delen en uitwisselen van de kennis en ervaringen van de Stichting met anderen. Waaronder ouders, personen uit het onderwijs, wetenschappers, de overheid en het bedrijfsleven. En middels samenwerking met andere scholen met gelijke uitgangspunten, wetenschappers, maatschappelijke instanties en de overheid het gedachtegoed verder te ontwikkelen en uit te dragen.

DOEL 1

Democratisch onderwijs

Het samen met de studenten vormgeven van primair en voortgezet onderwijs, buitenschoolse opvang en kinderdagverblijf.

‘Het vormgeven en faciliteren van democratisch onderwijs voor studenten van 2 tot en met 22 jaar. Met als basis het principe dat studenten hun eigen leerweg kunnen gaan vanuit hun eigen interesse en nieuwsgierigheid.’ (Uit de statuten)

Vormgeving en visie

Een democratische school is een leergemeenschap waar besluiten worden genomen op basis van gelijkwaardigheid en wederzijds respect, gericht op zelfsturing door de studenten. De Ruimte is een gemeenschap die in alle richtingen ondersteuning en ruimte wil bieden aan studenten. Lessen op De Ruimte worden vraaggestuurd en in samenwerking met de studenten vormgegeven. De Ruimte fungeert als een minimaatschappij, waar studenten zich kunnen voorbereiden op een zelfstandig leven in de maatschappij. Daarin worden zij ondersteund door:

- stafleden, (gast)docenten en stagiaires
- het schoolgebouw en het buitenterrein
- ouders/verzorgers

Sociocratie

Besluitvorming vindt in heel de school plaats via de sociocratische methode. Dit is een manier om een voorstel of idee vanuit diverse gezichtspunten te bekijken zodat de kring tot een gedragen besluit kan komen.

De Schoolkring

De schoolkring is het bestuurlijke hart van de school. Tweemaal per week is de schoolkring dé plek waar schoolkringleden bijeenkomen voor het nemen van beslissingen die de gehele school aangaan en voor het maken van nieuw beleid.

Drie domeinen

De school bestaat uit drie domeinen. Deze zijn gericht op de ontwikkelingsfasen en niet zozeer de leeftijd van de student:

Domein 1 - Spelend leren

Domein 2 - Ontdekkend leren

Domein 3 - Doelgericht leren

Elk domein heeft een eigen fysieke locatie en eigen stafteam. Zo sluit de begeleiding van de student optimaal aan bij diens ontwikkelingsfase. De domeinen zijn onderling verbonden en elk domein beslist over de eigen ruimtes qua inrichting en gebruik. Dit schept duidelijkheid en rust, een gevoel van ‘thuishonk’ per domein en de nodige stilte voor studenten die ongestoord en doelgericht willen leren.

De peutergroep

De peutergroep is voor kinderen vanaf 2 jaar. Jongere kinderen hebben zo ook een plek op De Ruimte. De peutergroep zorgt voor een instroom van studenten die gewend zijn om in vrijheid te leren. Het geeft ouders de kans om al vroeg kennis te maken met democratisch onderwijs en De Ruimte.

Zo zag leren in vrijheid

er dit jaar uit

Het afgelopen jaar groeide het aantal studenten van 149 naar 167. Zij geven zelf vorm en invulling aan hun leerproces. Naast de dagelijkse bergen tosti's, blote voeten, backflips, ping-pong-potjes, games, pianomuziek (uit de kelder), rondzwervende kledingstukken en voorwerpen, vaklessen, creatieve creaties, kapot gelezen Donald Duckies, hartverwarmende en moedige gesprekken, was er dit jaar ook het volgende:

Vrijdag wandeldag

In de eerste week van het jaar maakten we een start met wat een wekelijkse activiteit zou worden: wandelen op vrijdag. Met een groep studenten en vaak ook stafleden trokken we elke week het naastgelegen bos in. Tijdens de wandelingen ontstonden er nieuwe verbindingen en diepgaande gesprekken. Heel waardevol!

Zeilkamp

Dit schooljaar was voor de eerste keer de jaarlijkse zeilweek in september in plaats van in juni. Het was als vanouds een groot succes en bevestigde dat de zeilweek een belangrijk en onmisbaar onderdeel is van het schooljaar.

Community Bakplaats

Vrijdag bakdag! Studenten hielpen mee in de Community Bakplaats van staflid Jente. Van deeg maken tot bakken en helpen verkopen. Studenten leerden werken met zuurdesem, maakten hun eigen starter en versierden hun brood. Er werd volop geëxperimenteerd en samengewerkt. Alleen al de geur van versgebakken brood... zalig!

Kampvuur & Halloween

Op domein 2 was er elke maandag kampvuur, voor iedereen die zin had in een warm en gezellig begin van de week. Daarnaast organiseerden studenten een Halloween Spooktocht. Die was angstaanjagend goed en iedereen heeft het overleefd, gelukkig.

Supervunweek

De jaarlijkse visiedagen werden omgetoverd in een Supervunweek, georganiseerd door stafleden en studenten. Het idee: samen ervaren hoe het is om alle tijd en ruimte te hebben voor elkaar, voor spelen, improviseren, gesprekken voeren over onderwerpen die in het moment spelen. Onze school heet tenslotte niet voor niets De Ruimte. Het resultaat: veel spontane acties zoals muziek maken, zingen, dansen en spelen. Excursies naar democratische school DOE (Eindhoven) en de boulderhal. Er werd gezocht naar andere manieren van uitwisselen over onderwerpen, zoals een quiz en 'Over de streep'. Oud-studenten waren uitgenodigd om mee te praten en hun ervaring te delen. Er was een teambuildingspel met ouders en een uitwisseling over de rol van ouders en ouderparticipatie. Met een grote groep stafleden en studenten bekeken we een documentaire over discriminatie en praatten erover na. Veel gesprekken over visie-onderwerpen, op spontane momenten.

Klazina

Tijdens de feestelijke decembermaand was Sinterklazina weer van de partij. Ditmaal nam ze een goede vriend mee: Sinterklaas, een gezellige gast. Samen gingen ze op bezoek bij alle domeinen. En zo werd het een dolle dag in de hele school.

Kerstfeest

Daarna gauw door met: kerststukjes, kerststukjes, kerststukjes! Het initiatief voor het kerstfeest kwam - zoals altijd - vanuit een groepje studenten. Zij kregen daarbij hulp van stafleden. Samen hebben ze er een hartverwarmend feest van gemaakt, boordevol prachtige optredens en een hilarisch toneelstuk, geschreven door een student.

Avond over gamen

Beeldschermen en gametijden zijn op school altijd onderwerp van gesprek. Gamecoach Alexander Korf gaf een interactieve presentatie over gamen en e-sportcoaching: "Ik heb ervaren hoe gaming zowel positieve als negatieve kanten kan hebben. Mijn doel is om te laten zien hoe gaming, met de

juiste balans en bewustzijn, kan bijdragen aan persoonlijke groei en maatschappelijke vorming."

Gasten zonder diploma

Een serie gesprekken met een gast zonder diploma. Wat zijn de vooroordelen rondom mensen zonder diploma? Welke kansen biedt het en welke uitdagingen komen zij tegen? De gasten boden een kijkje in hun leven: ze vertelden over hun schoolloopbaan, wat ze nu doen en hoe ze relevante vaardigheden hebben geleerd.

Wat er ondertussen ook nog gebeurde

Er ontstond een boulderclub in het bos en er werd in ijskoud water gezwommen. En een wc in domein 3 werd tijdelijk omgedoopt tot partyruimte. Inclusief beats en discolichten.

Ourenkamp

In maart was er weer een kamp in Ouren (België), met studenten van domein 2 en 3. Inclusief dropping, busreisjes naar het winkelcentrum, een bonte avond. Er werd gezwommen in de Our, kampvuur gemaakt, gekampeerd, gepuzzeld, samen gekookt en ook heel veel gechilld en gelachen.

Excursies

Ook buiten de schoolmuren viel er dit jaar veel te beleven. Domein 1 ging op ontdekkingsstocht bij de Spelerij/Uitvinderij. Verder stonden er een bezoek aan de manege en de balletvoorstelling van De Notenkraker op het programma. En domein 2 dook een dag in de wondere wereld van de Efteling.

Nieuwe domeinnamen

Domein 1, 2 en 3 dat klinkt veel te saai. Hoog tijd voor andere namen, vond een aantal studenten. Daarom werd een start gemaakt met verkiezing voor nieuwe domeinnamen.

Oprichting Smakie

"Smakie" maakt met studenten lunch voor stafleden en studenten. Vegan, glutenvrij en zo veel mogelijk biologisch. En dan ook nog heel betaalbaar: rond de €2 per maaltijd. Het afgelopen jaar maakte Smakie elke

maandag en dinsdag een lunch voor zo'n dertig mensen. Jammie! Dat smaakt naar meer.

Enquêtes en evaluaties, LOT en VOT

De meesten waren positief over de Supervunweek, maar er was ook een deel dat zich er niet in kon vinden en niet tevreden was over de organisatie. Om die reden hebben we - ook een primeur - een enquête gehouden onder de hele schoolgemeenschap en op basis daarvan een nieuw plan voorgesteld aan de schoolkring, voor visiedagen in het komend schooljaar.

Ook hebben we een enquête onder schoolkringleden en ouders gehouden over de interne communicatie. Vanuit de resultaten worden in het nieuwe jaar acties ondernomen.

Verder waren er de jaarlijkse vragenlijsten voor de schoolkring, stafleden en docenten, over veilige schoolomgeving, het Veldonderzoek en Leveranciersonderzoek.

Examens

Ook dit jaar waren er weer studenten die zich inschreven voor een overgangsbewijs en staatsexamens. Dertien mensen hebben havo en vwo staatsexamens gedaan. Vrijwel iedereen heeft alles gehaald. Eén student heeft dit jaar haar staatscertificaten kunnen omwisselen voor een vwo diploma. Haar verhaal toont hoe dat kan verlopen op een democratische school:

Sileas Okhuijsen (17): 'Ik ben op mijn veertiende begonnen met leren, en heb een jaar later examens Nederlands, Engels en Maatschappijleer gedaan (2023). In 2024 heb ik examens Aardrijkskunde, Maatschappijwetenschappen, Filosofie gedaan en mijn profielwerkstuk afgerond. En in 2025 ben ik geslaagd voor Geschiedenis, Wiskunde en Spaans, en daarmee voor mijn vwo-diploma. Op dit moment doe ik met veel plezier Taal en Cultuurstudies aan de universiteit in Utrecht.'

Eindfeest

Het schooljaar werd afgesloten met een hele dag vol feestelijkheden: met een kledjesmarkt, buitenspelletjes en een taartenbakwedstrijd. Een gezamenlijke drumsessie, picknicklunch en pot luck. Met in de middag jonge studenten op het podium en 's avonds spetterende optredens van studenten uit domein 2 en 3. Plus een rollerdisco en dansje tot besluit met DJ Lanterfant ft. Cut Vos. En een kampvuurtje niet te vergeten!

Stafleden, (gast)docenten en stagiaires

De inrichting van het onderwijs valt onder de verantwoordelijkheid van stafleden en (gast)docenten. De algehele begeleiding van studenten wordt door de stafleden verzorgd, ondersteund door (gast)docenten. In samenwerking met de studenten wordt de organisatie van de school gerund. Dit geldt ook voor ondersteunende diensten zoals administratie, inkoop en schoonmaak. Stafleden en docenten zijn onderdeel van de Schoolkring. Stafleden hebben daarnaast een eigen stafteam-vergadering. Stafleden en docenten zijn ZZP'ers (zelfstandigen zonder personeel). In mei worden zij als leverancier beoordeeld door het onafhankelijk Leveranciers Onderzoeksteam (LOT). Op basis daarvan doet het LOT een voorstel voor de stafbezetting van het daaropvolgende schooljaar in de Schoolkring.

Terug van weggeweest: de pitch van de teamleden. Daarin vertellen stafleden en docenten over het afgelopen schooljaar en wat hun plannen zijn voor het komend jaar. Een groot succes!

Dit schooljaar waren er 7 vakdocenten, 26 stafleden en 2 stagiaires. Twee stafleden zijn vertrokken en één kwam er bij. De volgende vakken werden op examenniveau aangeboden: Nederlands, Engels, Duits, Wiskunde A, B, C en D, Rekenen, Scheikunde, Natuurkunde, Biologie, Geschiedenis, Aardrijkskunde, Economie, Maatschappijleer, Maatschappij-

wetenschappen, Filosofie, Kunst en Profielwerkstuk.

Aandacht voor processen

Om de aandacht voor processen breed uit te dragen in de school is de BCC (beleid en compliance cirkel) omgedoopt tot BOB (Beleid Ondersteunings Birkel). Dit heeft de vragen rondom beleid laagdrempeliger en helderder gemaakt. BOB draagt zorg voor het voldoen aan de wet- en regelgeving en de bewustwording hiervan in school.

Schoolgebouw en buiten-terrein

De studenten maken de school. Letterlijk. Zo groeit en beweegt het gebouw met hun behoeftes mee. Ruimtes veranderen van functie, worden geleverd of totaal verbouwd. Er worden muurtjes gesloopt of juist gezet. Hetzelfde geldt voor het terrein buiten. Dit jaar was een rustig bouwjaar.

Buiten

Het hek bij de entree is vernieuwd;
De slogan 'Je bent al geslaagd' is op het welkomstbord geschilderd.

Binnen

De entreehal is ook een slogan rijker:
'Gun jezelf de ruimte';
De muziekkelder is afgemaakt;
De beheerderswoning is grondig verbouwd en gemoderniseerd (o.a. gas aangelegd);
Er is ventilatie in de muziekstudio aangelegd;
Er is een warmtewisselaar geplaatst.

Beheer

Het onderhoud en beheer van het gebouw en de inventaris is onderdeel van de school als onderneming. Er zijn twee beheerders woningen. De bewoners dragen zorg voor het beheer van het gebouw en het terrein. Dat waren Jan en Sophie, en tot december Heleen die na vele jaren het stokje aan Nino en Wilfina heeft overgedragen.

Ouders/verzorgers

Ouders/verzorgers met kinderen op De Ruimte staan voor de uitdaging een weg te vinden in hun kind(eren) in vertrouwen loslaten en ervoor ze zijn. Zo zijn ze thuis dichtbij en op school meer op afstand, terwijl de studenten zelf keuzes maken en leren van de verantwoordelijkheden die dat met zich meebrengt. Ouders worden hierin geholpen door de ontscholingsavonden bij de start op school. Voor vragen en ander contact over de student is de dossierhouder het eerste aanspreekpunt.

Ouderkring

De ouderkring kwam vier keer bij elkaar rondom een opvoedingsthema.

Ouderparticipatie

Ouderparticipatie heeft een eigen cirkel. Ouders kunnen op verschillende manieren participeren in school; door plaats te nemen in het bestuur, kennis en ervaring te delen met studenten via gastlessen en workshops. Of heel praktisch door te helpen tijdens de klus-, schoonmaak- en tuindagen. Ook bij excursies of specifieke activiteiten zoals feestdagen worden ouders gevraagd om te ondersteunen.

Expertise inbrengen

Ouders werden actief uitgenodigd om hun kennis te delen. En dat leverde verrassende en diverse lessen op. Zoals workshops over Bitcoin, vliegen, 3D-printen en Kleur & Kledingstijl. Er waren reeksen over persoonlijk leiderschap, spreken met impact en hoe bedrijfsvoering werkt. Ook maakten studenten kennis met wetenschappelijke thema's via proefjes met huis-, tuin- en keuken-ingrediënten.

Met kinderen groeien op de Ruimte

Uit de uitnodiging voor de cursus 'Met kinderen groeien op De Ruimte':
'Op De Ruimte krijgen kinderen alle vrijheid. Traditionele opvoedstijlen sluiten daar niet bij aan. Het kraakt, piept en schuurt soms thuis. Strijd is het gevolg. Als ouders moeten we politieagentje spelen. Twijfelen of het

ooit goed komt. Hebben het gevoel 'altijd alles moeten te doen' en ondertussen een kind dat roept: 'Ik ben niet consent!'. Diepe zucht.' Sabrina Sijbesma en Judit Grotenhuis gaven een serie van vier workshops en boden ouders daarmee de mogelijkheid om dieper te duiken in het ouderschap, en zo samen met hun kind(eren) te kunnen groeien.

Het Groene Ouder Café

Elke vrijdagochtend koffie, kletsen en moestuinieren en tijdens het Groene Ouder Café. Want een moestuin op de Ruimte, daar plukt iedereen de vruchten van: een rijke leeromgeving voor studenten en verse ingrediënten voor school.

Doel 2: kennis delen en

DOEL 2

samenwerken

'Het delen en uitwisselen van de kennis en ervaringen van de Stichting met anderen. Waaronder ouders, personen uit het onderwijs, wetenschappers, de overheid en het bedrijfsleven. En middels samenwerking met andere scholen met gelijke uitgangspunten, wetenschappers, maatschappelijke instanties en de overheid het gedachtegoed verder te ontwikkelen en uit te dragen.'
(uit de statuten)

Ontscholingsavonden

Voor nieuwe ouders zijn er ontscholingsavonden. Tijdens deze serie van drie avonden die samen met onze studenten georganiseerd worden, verdiepen ouders zich in ons concept van leren in vrijheid. Daarnaast maken de ouders kennis met sociocratie en met onze manier van conflicthantering.

Als ouder ben je meestal niet aanwezig op school en heb je geen idee wat er allemaal speelt, terwijl je kind daar een intensief proces doormaakt. Tijdens de ontscholingsavonden krijg je een kijkje in hoe het werkt op school. Je bent in de school, in contact met studenten die de avonden organiseren en krijgt meer inzicht in het inhoudelijke deel: wat doe je als je iets wilt veranderen of in een conflict belandt? Zo ervaar je heel beknopt de essentie van de school. Veel ouders geven terug hoe fijn het is om daar een beeld bij te krijgen en dat ze bepaalde elementen thuis ook invoeren. Dit schooljaar waren er 15 ontscholingsavonden.

IDEC/EUDEC in België

Dit jaar vond een gezamenlijke IDEC en EUDEC conferentie plaats. Ruud gaf een lezing en verzorgde samen met Dorianne de L3-workshop van Oasis. Margo gaf dagelijks drie workshops over besluitvorming en conflicthantering volgens de sociocratische consentmethode, plus workshops over de sociocratische manier van conflicthantering. Het boek 'Taking the Leap' (Je moet het wel durven) en de boeken van Baudy Wiechers over de consentmethode werden goed verkocht.

Een oase voor ontwikkeling

De boeken 'Een oase voor ontwikkeling' en 'Je moet het wel durven' (beiden gepubliceerd in 2024) vervullen een functie in het delen van kennis en het samenwerken met ouders en andere scholen. De inhoud van deze boeken vormt een onderbouwing van het concept van 'leren in vrijheid' dat op De Ruimte wordt geboden. Nieuwe studenten en ouders krijgen deze boeken bij inschrijving.

OC lid van EUDEC

Margo is OC-lid (Oversight Committee) van de EUDEC organisatie. Wanneer er conflicten ontstaan binnen de Europese organisatie van democratische scholen, lost zij dit samen met twee andere OC leden op.

Polen

Margo reist twee keer per jaar naar Polen. Polen is een jonge democratie van 36 jaar. Margo geeft lezingen, workshops en inspireert mensen om democratische scholen op te richten. Polen loopt daarin voorop in Europa: Het is het land waar de afgelopen 10 jaren de meeste democratische scholen zijn opgericht.

Inspiratie-ochtenden

We hebben bezoekers gehad voor de inspiratie-ochtenden uit Duitsland, Tsjechië, Rusland en Israël. Men krijgt tijdens deze ochtenden de gelegenheid om te ervaren hoe het is om in vrijheid te leren op een democratische school en vanuit gelijkwaardigheid besluiten te nemen. Studenten geven een rondleiding, gevolgd door een vragenronde, een motie leren schrijven of een conflict bemiddelen op sociocratische wijze en een afsluitende ronde met schoolkringleden.

One Crazy School

Al bijna drie jaar houdt onze zusterschool in Oekraïne, One Crazy School, zich moedig staande. Naast een school is het nu ook een thuis voor leraren, studenten en ouders – én een baken van hoop in de regio. Wij steunen hen jaarlijks met een donatie. Oprichter Katharina schreef: 'Thanks to you, we're not falling into a pit, and we're helping others, often on the very edge. We'll keep it up as long as we can!'

NIVOZ

Claartje van der Grinten (De Vrije Ruimte) stapte met het boek 'Je moet het wel durven' onder haar arm op de fiets naar NIVOZ, met één simpele vraag: "Kunnen we een avond organiseren over democratische scholen?" Rob van der Poel was meteen nieuwsgierig, maar stelde voor om eerst een podcast op te nemen. Samen met Claartje (De Vrije Ruimte), Jacqueline (DOE040) en Ruud ontstond een boeiend gesprek over onderwijs dat écht anders mag zijn. In de aflevering zei Rob: 'Ik moet eerlijk zeggen dat ik nog nooit op een democratische school ben geweest!' – waarop hij natuurlijk werd uitgenodigd. In december was het zover: Rob liep rond, stelde vragen, sprak met studenten en stafleden, en raakte zichtbaar onder de indruk. Noa verwoordde het prachtig: 'Het hebben van een plek waar je je comfortabel voelt om jezelf te ontdekken.' En Abel voegde toe: 'Hier maak je dat proces eerder mee. Op een reguliere school pas als ze vrijgelaten worden.' Rob vertrok met een grote glimlach en een hoofd vol inspiratie.

Tegenlicht Meet Up over onderwijs

Een groep studenten, stafleden en ouders bezocht Artishock in Soest voor de Tegenlicht Meet Up over onderwijs. Na het bekijken van de Tegenlicht uitzending gingen we in gesprek met andere bezoekers, vaak mensen die nog niet bekend waren met De Ruimte of democratisch onderwijs. De bijdrage van onze studenten maakte indruk: er werd enthousiast en met waardering op gereageerd.

Overige samenwerkingen

Daarnaast hebben we het afgelopen schooljaar samengewerkt met/aan:

- Wereldwijd platform voor democratisch leren: Eudec en Idec;
- Uitwisselingen met andere democratische scholen in Nederland via het landelijk platform Democratische Scholen Nederland;
- EUDEC council;
- Nieuwe democratische scholen in Nederland; advies en begeleiding bij oprichting.
- Interne scholing voor stafleden;
- Samenwerking en mede oprichting van OASIS Friendship International. Voor de ontwikkeling van democratisch onderwijs en democratisch leven;
- Samenwerking met Wijkbeheerteam Soest.

Oprichting landelijke vereniging

Democratische scholen zijn voortdurend in beweging: Door de jaren heen is er een groeiende samenwerking ontstaan tussen de scholen. Als Landelijk Platform Democratische Scholen is er al jarenlang een maandelijkse bijeenkomst om te werken aan de website. Gaandeweg werd dit overleg breder: een nieuwe website, EUDEC 2024 NL, het boek, een nieuwe nieuwsbrief. Inmiddels zijn we samen onderweg om te komen tot een vereniging. Een groep afgevaardigden is ermee bezig en in juli 2025 waren de voorbereidingen in een vergevorderd stadium.

ORGANISATIE

Bestuur

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de financiële en de juridische gezondheid van Stichting De Ruimte. Voor de kwaliteit en de inrichting van het onderwijs. Voor de groei en de ontwikkeling van de school en voor het contact met belanghebbenden.

Het bestuur heeft de inrichting van het onderwijs geheel toevertrouwd aan de schoolkring. Het bestuur begeleidt desgevraagd interventie vraagstukken en processen. Bij klachten die om bestuurlijke begeleiding vragen, bij calamiteiten of situaties waarbij de 'Meldcode kindermishandeling, huiselijk geweld en grensoverschrijdend gedrag' in werking treedt, wordt het bestuur betrokken. Samen school maken betekent ook samen besturen. Daarom zitten er ook stafleden en studenten in het bestuur. De notulen zijn terug te lezen op het forum.

Dit schooljaar bestond het bestuur uit:

Voorzitter: Stephan Okhuijsen (ouder)

Secretaris: Judit Grotenhuis (ouder)

Penningmeester: Mark Tissink (ouder)

Algemeen lid:

Shanti van der Waaij (ouder)

Marloes Vis van Heemst (ouder)

Olivier van Asperen (oud student)

Nino Nijman (stafid)

Lotje Opdam (stafid)

Abel de Ruijter (student, 18-)

Olivia Vinken (student, 18-)

Met grote regelmaat sloten de studenten Timúr van Zutphen en Joshua Youhannes aan als gast.

Kinderdagopvang (peutergroep)

De peutergroep valt formeel onder de wetgeving kinderdagopvang (KDV) en is een wezenlijk onderdeel van ons 'brede school' concept.

KDV De Ruimte is geregistreerd bij het Landelijk Register onder nummer: 196471345.

De openingstijden zijn van 8:30 uur tot 17:00 uur. Het aantal kindplaatsen is 16.

KDV-oudercommissie

De KDV-oudercommissie is onderdeel van de Ouderkring. KDV gerelateerde zaken worden als een apart agendapunt in de Ouderkring behandeld. De voorzitter van de KDV-oudercommissie wordt jaarlijks gekozen vanuit de Ouderkring. Alle berichtgeving voor de ouders van de KDV loopt via de Ouderkring. De notulen van de Ouderkring zijn voor de ouders via het beveiligde schoolforum beschikbaar.

Inspectie KDV

De jaarlijkse inspectie heeft in juni 2024 plaatsgevonden. Hier is een herstelopdracht uitgekomen waar de school invulling aan heeft gegeven. Bij nader onderzoek in oktober 2024 waren alle punten hersteld. In december 2024 voerde inspectie een incidenteel onderzoek uit en is voldaan aan de kwaliteitseisen op het gebied van accommodatie. De inspectierapporten kunnen worden gevonden op de website: documenten en inspectierapporten.

Buitenschoolse opvang (BSO)

De buitenschoolse opvang is ook een wezenlijk onderdeel van ons 'brede school' concept. BSO De Ruimte is geregistreerd bij het Landelijk Register onder nummer: 133868205. De school is geopend van 08:15 uur tot 17:00 uur. Daarvan is drie uur, van 14:00 tot 17:00 uur, BSO-tijd. Het aantal BSO-kindplaatsen is 70.

BSO-oudercommissie

De BSO-oudercommissie is onderdeel van de Ouderkring. BSO gerelateerde zaken worden als een apart agendapunt in de Ouderkring behandeld. De voorzitter van de BSO-oudercommissie wordt jaarlijks gekozen vanuit de Ouderkring. Alle berichtgeving voor de ouders van de BSO loopt via de Ouderkring. De notulen van de Ouderkring zijn voor de ouders via het beveiligde schoolforum beschikbaar.

Inspectie BSO

In juni 2024 heeft de jaarlijkse inspectie plaatsgevonden. Hieruit bleek dat aan een aantal voorwaarden niet was voldaan. In december 2024 volgde een nader onderzoek waarbij aan alle voorwaarden was voldaan. De inspectierapporten kunnen worden gevonden via onze website: documenten en inspectierapporten.

Onderwijsinspectie

Om de twee jaar komt de Onderwijsinspectie langs voor de periodieke inspectie op locatie. De inspectie van het tussenliggende jaar wordt gedaan door middel van een vrijwillige vragenlijst.

De rapporten zijn gepubliceerd op onze website: Documenten en inspectierapporten. Ze kunnen ook worden gevonden op de site van de Onderwijsinspectie: <https://www.onderwijsinspectie.nl>.

HaiHo

Dit jaar hebben we veel tijd gestopt in de implementatie van HaiHo. HaiHo is een administratie systeem dat voorziet in het beheer van alle (financiële)administratie die van belang is voor school en kinderopvang. Met dit systeem kunnen we steeds meer van de processen in onze administratieve organisatie automatiseren en de verschillende informatie onderdelen op elkaar aansluiten. Het betekent een grote stap voorwaarts voor de automatisering en professionalisering van onze organisatie en het verlicht de taken die elk staflid in de rol als dossierhouder heeft. HaiHo heeft ook een leerlingvolgsysteem in zich en voorziet daarmee in de wettelijke verplichting die wij hebben als school om de ontwikkeling van studenten te volgen. De ontwikkeling van studenten wordt vastgelegd en gevolgd en is beschikbaar voor ouders, onderwijsinspectie en voor onszelf.

Geschillencommissie

Dit schooljaar zijn we wederom Geschil Vrij gecertificeerd.

BALANS

ACTIVA	31 juli 2024	31 juli 2025
Vaste Activa		
Materiële activa	0	0
Vlottende Activa		
Vorderingen	43.864	27.471
Liquide middelen	79.810	170.908
Voorschot stafleden	1.000	1.000
Overlopende activa	7	0
	124.681	199.379
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Reserve	-74.571	-61.228
Toevoeging aan reserve	13.343	141.877
	-61.228	80.649
Eigen vermogen	-61.228	80.649
Reserve (voorziening dub deb)	22.616	25.576
	-38.612	106.225
Voorziening		
Langlopende schulden	0	0
Kortlopende schulden	91.620	31.883
Overlopende passiva (OB aug '24)	71.673	61.271
	124.681	199.379
Saldo per 31 juli 2024	-61.228	
Reserve dubieuze debiteuren	25.576	
Toevoeging of vermindering Winst en Verlies	141.877	
Saldo per 31 juli 2025	106.225	

Toelichting

We worden steeds beter in het financiële proces, en hiervoor gaan ontzettend veel complimenten naar de financiële cirkel. In de begroting zijn we vrij pessimistisch te werk gegaan. Dit met name voor de verwachte instroom en geplande uitstroom.

Net als in de vorige jaarverslagen geldt nog steeds dat groei en krimp in studentenaantallen direct doorwerken in de inkomsten. Gelukkig viel de uitstroom dit jaar ontzettend mee! Ook dankzij een stabiele bezetting en betrokkenheid zijn de financiële resultaten gezond gebleven.

De beperkte instroommogelijkheden bij de BSO zetten wel nog steeds een rem op verdere groei. De stijgende energiekosten en incidentele bijzondere lasten vragen blijvende aandacht, maar de ruime buffer aan liquide middelen en het herstellende eigen vermogen geven vertrouwen voor de toekomst. We kiezen er bewust voor om investeringen en verbeteringen stap voor stap te doen, steeds in balans met de beschikbare middelen. Daarmee bewaken we onze financiële gezondheid en kunnen we blijven investeren in waar het uiteindelijk om draait: leren in vrijheid voor alle studenten.

De stafkosten zijn uiteindelijk een stuk lager uitgevallen vanwege de 'winstwaarschuwing' halverwege het jaar. Hierdoor is bij ziekte en andere uitval vaak gekozen om deze niet in te vullen. Ook waren niet alle gewenste docenten bij de school aanwezig, waardoor ook de kosten van deze docentenrol zijn bespaard.

Tot slot zijn er specifieke kosten voor Haiho en de implementatie hiervan. De uren van het implementatieproject zijn uiteraard eenmalig en voor nu zo goed als afgerond.

Toelichting op de balans

Waarderingsgrondslagen

De waarderingsgrondslagen zijn de afspraken en regels die we gebruiken om de cijfers in de jaarrekening op te schrijven. Ze zorgen ervoor dat onze boekhouding eerlijk en begrijpelijk is, en dat we elk jaar op dezelfde manier rekenen.

Nominale waarde

Als er niets bijzonders wordt vermeld, laten we bedragen gewoon zien voor het bedrag dat ze echt zijn (zoals je dat op een bankafschrift ook ziet).

Bezittingen

Dingen die we langer gebruiken, zoals meubels of speeltoestellen, schrijven we in financiële administratie voor de prijs die we ervoor betaald hebben. Omdat ze elk jaar een stukje minder waard worden, schrijven we daar elk jaar een bedrag vanaf. Zo blijft de waarde in de jaarrekening aansluiten bij de werkelijke waarde. Voor zover ter zake niets is vermeld, geschiedt de waardering tegen nominale waarde.

Toelichting op resultaat

De cijfers over het schooljaar 2024-2025 laten zien dat De Ruimte financieel stabiel is gebleven en opnieuw een positief resultaat heeft neergezet. Net als in eerdere jaren zijn de baten volledig afkomstig uit ouderbijdragen en de inkomsten uit kinderopvang (KDV/BSO), aangevuld met enkele kleinere posten zoals verhuur, verkoop en donaties.

Activa (wat we hebben)

Onze liquide middelen zijn dit jaar verder gegroeid naar € 170.908. Dit geeft ons voldoende buffer om lopende verplichtingen te betalen. Maar ook om te reserveren voor de o-zo-gewenste koop van de grond en het pand. De vorderingen bedragen € 28.471, waarvan het grootste deel openstaande ouderbijdragen betreft. Een deel van de openstaande bijdragen is opgenomen als 'dubieuze debiteuren', voor het geval dat deze niet volledig worden betaald.

Passiva (wat we verschuldigd zijn)

Het eigen vermogen is toegenomen met ruim € 141.000, aangevuld met de voorziening dubieuze debiteuren van € 25.576. Daarmee bouwen we verder aan herstel van onze vermogenspositie. De kortlopende schulden bedragen € 31.883 en bestaan grotendeels uit borgsommen van studenten en enkele vooruitbetaalde bijdragen.

Staat van Baten en Lasten en Prognose

	2024-2025 Begroting	2024-2025 Realisatie	2025-2026 Begroting
INKOMSTEN			
Primair	1.010.599	1.034.525	1.137.264
Secundair	0	6.598	0
	1.010.599	1.041.122	1.137.264
UITGAVEN			
Locatiekosten	249.709	240.301	241.702
Ingehuurde krachten	607.470	604.895	696.635
Schoolmiddelen	23.750	32.679	26.800
Operationele kosten	20.500	36.630	38.375
Overig	21.704	-15.261	31.000
	923.133	899.245	1.034.512
RESULTAAT	111.093	141.877	102.752

Toelichting op Baten en Lasten

Inkomsten

De inkomsten zijn bijna 31.000 euro hoger uitgekomen dan begroot. Dit komt hoofdzakelijk vanwege de grote netto groei van het studentenaantal, terwijl in de begroting geen netto groei was opgenomen. Daarnaast zijn er extra secundaire inkomsten door verhuur aan derden en met name de EUDEC conferentie die in de zomer van 2025 heeft plaatsgevonden op De Ruimte.

Locatiekosten

De locatiekosten waren bijna 9.000 euro lager dan begroot doordat met name minder geld is uitgegeven aan onderhoud en vernieuwing. Daarnaast waren de energiekosten iets lager dan verwacht.

Opdrachtnemers

De kosten voor opdrachtnemers zijn bijna 13.000 euro hoger dan begroot uitgevallen. Dit is veroorzaakt door extra inzet rondom het zeilkamp die niet in de begroting zat, en extra inzet rondom de implementatie van HaiHo.

Schoolmiddelen

De schoolkring heeft bijna 10.000 euro meer dan begroot uitgegeven. Dit komt met name door de bijdrage aan het boek 'Je moet het maar durven', deels in anticipatie dat dit in de komende jaren zal worden terugverdiend door verkoop en als marketinginvestering.

Operationele kosten

Mede door de verschuiving van rollen naar de administratiecirkel en de implementatie kosten voor HaiHo, ons nieuwe studentenadministratiesysteem, zijn de operationele kosten bijna 16.000 euro hoger uitgevallen dan begroot.

Toelichting op Prognose

Inkomsten

Omdat dit schooljaar is gestart met een hoger aantal studenten, en we lichte groei anticiperen, verwachten we dat de omzet dit jaar verder zal groeien met ruim 100.000 euro.

Locatiekosten

We verwachten een stabilisering van de locatiekosten, mogelijk geeft de installatie van de

nieuwe cv installatie (combi warmtepomp en gas) een besparing op energiekosten.

Opdrachtnemers

Vanwege de hogere begrote inkomsten hebben we meer ruimte in de begroting voor extra inzet. Deze inzet is nodig, want vorig jaar werd, zeker in de laatste maanden, krapte in de bezetting ervaren. Daarnaast is het zo dat in de opdrachten extra ruimte zit, zodat onverwachte situaties zoals die rondom het zeilkamp in 24-25 zich niet meer zullen voordoen.

Schoolmiddelen

De extra schoolmiddelen van vorig jaar waren een incidentele uitgave, niet structureel. De prognose gaat door op de realisatiecijfers van voorgaande jaren.

Operationele kosten

De operationele kosten van afgelopen jaar zijn indicatief voor de prognose van volgend jaar.

Overige

Voor onvoorziene zaken is 3%, 30.000 euro opgenomen onder de kop overige kosten.

Professionalisering

Komend schooljaar blijven we de financiën verder professionaliseren. De Financiëncirkel is processen aan het implementeren die maandelijks een actuele financiële staat van de organisatie inzichtelijk maken gedurende het hele schooljaar. Hierdoor is actief bijsturen mogelijk wanneer afwijkingen van de begroting voorkomen, en een herziene begroting halverwege het jaar is een potentiële actie die hieruit kan voortvloeien. Voor schooljaar 2025-2026 is door de schoolkring de begroting goedgekeurd.

Resultaat

We verantwoorden een lager resultaat dan 10% (namelijk 9%) door aan te nemen dat niet 100% van de opdrachtnemerskosten zullen worden gebruikt, omdat met 41 betaalde weken alle stafleden ruim meer dagen dan schooldagen hebben om hun extra werkzaamheden in te richten. Hierdoor zullen menige opdrachtnemers minder factureren dan begroot.

